

jim je mogoče ali ne bode njim kaj do grošev, katere tako ponuja dež. odbor. Ces. namestnik, baron Kübeck trdi, da bi ne pustil veljati, če bi kedaj dež. šolski svet sklenil, kar bi bilo zoper postave.

Da je liberalna večina vsprejela predlog, tega ni treba, da še pristavimo, saj se zna, »kako nas ljubi«. O tej ljubezni piše prav dobro »tetka« v Gradci: »Ako se slov. ljudstvo nauči nemškega jezika, potem je to na korist Nemcem, kajti tako jim je mogoče med Slovenci živeti, ne da bi jim bilo treba, da se učijo še slov. jezika. Ta sploh ne teče Nemcu nikoli gladko.« Mi sicer ne verjamemo »tetki« radi, toda tokrat je njena beseda resnična in nam lepo odkrije v resnici blago srce naših nemških liberalcev. Pač se ne branimo nemščine, mi tudi ne čisto v ljudskih solah, ali kjer je njeno učenje more biti na korist Nemcem, nam pa na škodo, tam je ne maramo, zato pa tudi nemško liberalno gospódo zahvalimo za njih letošnjo pisanko: ona je preveč »ljubeznjiva«.

Cerkvene zadeve.

Gabrijel Postružnik,

(V službi šole in cerkve.)

Gospoda Gabrijela Postružnika pozna v Ljutomeru vsak otrok in vsaki Ljutomerčan jih spoštljivo pozdravlja; kajti to so mnogoletni zaslužni Ljutomerski učitelj, ki so bili v začetku tekočega šolskega leta stopili v stalni pokoj. Kot vzgledni učitelj, dober gospodar, vesten kristjan in pošten narodnjak so si v celi Ljutomerski okolici pripravili občno spoštovanje, njih obče koristno delovanje pa zasluži biti na svečnik postavljeno, da ga tudi drugi vidijo in posnemajo. Ta namen ima ta kratek življenjepis. Gospod Postružnik pohajajo iz prave učiteljske rodbine, kajti oče so bili Ljutomerski učitelj in za ta stan se vzgajali vse svoje četiri sinove. Gabrijel so bili rojeni 1. junija 1825. leta; po dovršenih domačih solah so jih poslali na Graško pripravnišče, kjer so dne 2. julija 1841 dobili spričevalo zrelosti za podučitelja na ljudskih solah. Prva Gabrijelova služba je bila doma v Ljutomeru, od koder so čez leto dni prišli, za podučitelja k Sv. Petru na Ottersbachu. Tam so služili pet let ter s pohvalnim spričevalom leta 1847 šli v Cmurek. Ondi so naredili skušnjo za stalnega učitelja, zraven pa z izvrstnim vspehom tudi skušnjo iz godbe in iz sadje- in vinoreje. Od 7. avgusta 1848 so bili stalni učitelj na Ljutomerski šoli, dokler niso v jeseni 1891 stopili v stalni davno zasluženi pokoj. V tem dolgoletnem službovanju so gospod Gabrijel gotovo veliko pretrpeli, pa tudi mnogo dobrih nauk zasadili v srca svojih učencev, in ker so celih 43 let službovali v Ljutomeru, videli so tudi v svoje veselje pri marsikaterem učencu, kako je njihov nauk v poznejših letih tudi sadrodil.

Dolgo življenje je milost božja in dolga služba še ni nikakošnja zasluga, ali kdor dolgo življenje in službovanje vedno obrača v čast božjo in v prid svojega bližnjega, kakor g. Postružnik, ta si nabere zaslug, katerih še na tem svetu ne morejo prezirati, in katere bode Bog o svojem času obilno poplačal.

Kot učitelj so dobili Postružnik res že marsikatero pohvalo in priznanje, kar jih je v težavnem učiteljskem stanu tolažilo in spodbujalo. Tako so bili l. 1861 zavoljo svoje marljivosti in vzglednega zadržanja imeno-

vani »vzgedni učitelj«, in leta 1862 je vsled inspekcije deželnega šolskega nadzornika viteza Močnika visoka namestnika vzglednemu učitelju G. Postružniku za njegovo vspešno delovanje izrekla popolno priznanje. Tudi še v novi šolski dobi so g. Postružnik dobili taka priznanja od okrajnega šolskega sveta in od svojih tovarišev, ki so jih bili izvolili svojim zastopnikom v okrajni šolski svet in jih poslali k deželni šolski konferenci v Gradec. Najlepšo čast pa so jim delali njih učenci, ki so šli v višje šole. Postružnikovih učencev je mnogo študiralo in skoro vsi z izvrstnim vspehom, zato se zdaj nahajajo gospodje v mnogih visokih službah, ki so hodili k njim v šolo. Z najnovejšimi šolskimi razmerami pa niso bili več prav zadovoljni, zato so prosili za pokojnino, čeravno so v primeru s svojimi leti še zdravi in dovolj krepki na duhu in telesu.

Da so g. Postružnik tudi dober gospodar, priča najbolj jasno to, da so si pri svojej precej majhni učiteljski plači po poštenem potu pripravili in tudi ohranili lepo premoženje. Kot mladi učitelj so si z dobrim premislitkom poiskali tovaršico življenja med domačimi poznanimi gospodičnami, Marijo Kotnikovo, s katero so dobili hišo in lepo posestvo. Poleg svoje učiteljske službe so tudi kot gospodar svoje dolžnosti lepo opravljali ter svojo dedščino ne le ohranili, ampak še povečali, čeravno jim je Bog gospodinjno vzel, katera jim je zapustila tri nedorasle otroke. Iz ljubezni do otrok se niso hoteli drugoč ženiti, ampak gospodarili so s svojo sestro ter lepo skrbeli za odgojo svojih otrok. Ko pa je Bog tudi njih otroke in sestro k sebi poklical, ni jim bilo več mogoče samim gospodariti, zato so si poiskali drugo tovaršico življenja, da bi v svojih starih letih imeli pomoč in postrežbo. Da so g. Postružnik kot gospodar in tržan bili ravno tako na svojem mestu, kakor učitelj, kaže to, da so bili skoz šest let prvi občinski svetovalec, dalje so bili načelnik konkurenčnega odbora in gotovo bi se bili v občinskih zadevah lahko mnogo koristili, ko bi ne bili prišli v občini na krmilo ljudje, ki so manj gledali na zmožnosti, kakor na politično mišljenje. In po svojem političnem mišljenju so bili gosp. odločno na konservativno-narodni strani. Kako bi mogli tudi drugače slovenske otroke z veseljem podučevati in vzgojevati za pridne državljane in poštene Slovence? Svojega političnega mišljenja sicer oni niso nikomur brez potrebe razodevali, pa tudi ne zatajevali. Pri volitvah so vselej glasovali z narodno stranko, več pa se od učitelja ne more zahtevati. Gospod Postružnik so bili tudi ves čas svojega službovanja v Ljutomeru farni organist. To službo, kakor sploh vse svoje cerkvene in krščanske dolžnosti so vestno spolnjevali. Njih natančnost je občudovanja vredna. Vsaki dan po letu in po zimi so bili na svojem mestu pri orgljah ali pri sprevodu ali pri kaki drugi cerkveni svečanosti, kedar je bilo opravilo napovedano. In s tako natančnostjo še službo orgljarja zdaj opravljajo. Cerkveno petje v Ljutomerski cerkvi jim dela vso čast. Vseh farmanov srčne želja je, da bi to cerkveno službo še dolgo opravljali ter še vedno v lepšem posnemu ostali učitelj Ljutomerskem ljudstvu. Ljubezen in hvaležen spomin bodo si s tem zagotovili, saj pravi sv. Duh »da kdor jih veliko podučuje v pravici, bode se svetil, kakor zvezde na večne čase«. (Daniel 12, 3.)

Gospodarske stvari.

Razsadniki celi razmnoževalni vinogradi.

Pod imenom razsadnik ali razmnoževalni vinograd razumevamo tak nasad trt, kateri nam služi edino le

za pridelovanje ključev, gradiva za presajanje, toraj za razmnoževanje. Sama besedica trsna ušica ali filoksera že neljubo dirne posestnika vinogradov, še bolj ga pa prestraši, posebno pa gmotno oškoduje dejanstvena navzočnost po obliki malega ali po večinih ogromnega škodljivca, kateri nosi to ime.

Trsna ušica silno hitro napreduje. Do dandanes je že sila mnogo vinogradov očevidno okuženih, akoravno še ni to povsodi že uradno razglašeno, toda kaj bode še le v tekočem, ali v nekoliko letih! Kjer se ta sovražnik vinogradarstva naseli, tam v časih neverjetno hitro napreduje, neka leta, posebno po hudi peronospori, ki slabi trsje, v kratkem opustoši cele gorice, kjer še ni bilo leto prej videti ničesar sumnjivega. Vsak pameten vinogradar se mora toraj na najskrajneje pripravljati, ne pa odlašati, češ: saj imam še čas, kedar pride do mene, bodem pa že drugače počel.

Največje zlo je bila in je še trtna uš za tiste kraje, katere je ona tako rekoč iznenadila, kateri niso bili za vojsko proti nji nikakor pripravljeni. Tako imamo mnogo primerov, da so prej radi svojega vina jako sloviti kraji že več let brez vsacega vinskega pridelka. Vsled tega pa tudi navadno njih moč peša in niso večinoma več zmožni si pomagati.

Novo nasajanje vinogradov stane drag denar ali kar je temu enako, mnogo truda. Ako mora toraj posestnik ves vinograd, katerega mu je ušica že pred leti vničila na novo obsaditi, ko ni imel že več let nikacega primernega dohodka ter mu je na prvi dohodek še nekoliko let čakati, to je kaj težka naloga. Ako pa s trsno ušico vred tako rekoč vkup koraka ter kar ona vniči, sproti na novo zasadi, to mu je potem tako rekoč igrača in nikdar ne bode čutil grenkih posledic, katere ima navadno vničenje vinogradov za seboj. Radi tega še enkrat ponavljamo in še posebno povdarjamo, vsaki gospodar se naj na trsno ušico za časom pripravlja, predno še očuti rane, katere zamore ona njega gmotnemu stanju vsekati.

Kako in s čim se naj pa pripravljamo? Gotovo ne bode treba še posebej omenjati, da so nam ameriške trte edino praktično sredstvo, katero nam omogoči, tej nadlogi kljubovati. Ako je pa tako, potem pa se ve, da potrebujemo za to v prvi vrsti gradiva za nasajanje, ameriške trte. Kje pa teh dobiti? To je v večji meri že dandanes jako težavno; že dandanes, ko potreba še ni tako velika, kakor bode najbrž v kratkem postala, ni jih dobiti, kajti imamo primeroma še malo tacihi nasadov, kateri se pečajo z pridelovanjem tega gradiva.

Razun tega pa tudi treba, ako to kupujemo, navadno veliko dražje plačevati, kakor bi pa zamogli sami pridelati. Vsak umni gospodar bode torej za časom skrbel, da si bo doma dovolj tacihi ključev prideloval, kolikor jih potrebuje.

(Dalje prih.)

Sadjerejsko društvo za Šoštanjski okraj, Št. Ilj pri Velenji. Sadjerejsko društvo za Šoštanjski okraj ima dne 24. aprila t. l. ob 3. uri popoldne v čitalničnih prostorih v Šoštanji svojo glavno skupščino s sledečim dnevnim redom: a) Pozdrav predsednika, b) Poročilo tajnika, c) Poročilo blagajnika, d) Razni predlogi. Iz prijaznosti bode pri tej priliki tudi popotovalni učitelj gosp. J. Belé predaval o trtni ušici in gojenji ameriških trt. Vsi prijatelji sadje- in vinoreje se s tem tedaj najuljudneje vabijo, da porabijo priložnost, ter se tega zborovanja mnogoštevilno vdeležijo. Omenjeni gospod učitelj bode pa poprej tudi predaval in sicer dne 21. aprila v Škalah pri gosp. Janu, dne 22. v Št. Ilji pri gosp. Krajncu in dne 23. v Št. Janžu pri gosp. Toniču. Predavanje prične se povsodi ob 3. uri popoldne.

Odbor.

Mah na travnikih.

Mah je travniku jako na kvar in zato je naravno, da si prizadeva umni kmetovalec iztrebiti si ga s travnikov. Ali to se mu ne ugodí iz lahka. Najbolje je pač, če se travnik redno vsake spomladi prevlači. Pravi se pa tudi, da je mogoče po polnem odpraviti mah z železno ali zeleno galico. Njo je treba raztopiti in potem se poskropi travnik z njo. V tem, ko mah vkonča, travi galica ne prizadene nobene skode. Kdor ima priložnost, da poskusi to zdravilo, naj ne opusti poskušnje!

Sejmovi. Dne 16. aprila v Spielfeldu. Dne 19. aprila na Črni Gori pri Ptujih, v Kapelah, v Ljutomeru in v Šoštanji.

Dopisi.

Od Malenedelje. (Račun — spomlad — oziroma.) V prvih časih, ko se je tukaj sezidalo novo šolsko poslopje, stanoval je v enem delu istega tudi mežnar. Pogodba pa je bila taka, da to stanovanje takoj preneha, kedar število otrok toliko narase, da se pokaže potreba šolo razširiti v tretji razred. Te okoliščine so že pred nekaterimi leti tako nanesele, da je krajni šol. svet bil po ukazih višje šolske oblasti prisiljen in dolžen to storiti. Krajni šol. svet pa je bil nasprotno tudi zavezan mežnarju drugo stanovanje narediti, oziroma kupiti in in to se je tudi zgodilo, veljalo je okoli ali blizu 800 gld. Vsa ta zadeva je bila v teku treh let popolnoma in pošteno poravnana. Letos pa je iznašel znani kričać kar naenkrat, da je kraj. šol. svet, oziroma njegov načelnik faro pri tem za 400 ali celo 700 gld. opeharil ter samo našo občino Bučkovec več, kakor za 100 gld. ociganil. Na to pa je načelnik kraj. šol. sveta na dne 27. marcija izvanredno sejo sklical, ter je pozval vse župane svetovalce k seji. Pri njej je vse, že prej odobrene račune v pričo vseh nas prebral in pojasnil; pri tej priložnosti smo se vsi prepričali, da so vsi računi pravilno sestavljeni, s pobotnicami obloženi in istiniti. Gledé na to izrekla se je občina hvala kraj. šol. svetu, dotičnemu obrekovalcu pa se je izrekla želja, da bi okusil nekoliko »kaše«, ali se ve, da ga tudi to ne bode nikoli spokorilo. Čast tedaj, komur čast! Kakor v obče je tudi tukaj se spomlad jako naglo probudila, tako da je že skoraj vsak grm poln ptičkov in cvetic. Kakor se vidi, ozebli so nam vinogradi zelo, a zimske setve so celo lepe, ako jim le bodočnost tako prizanesa, kakor jim je dolgo ležeči sneg. Drevje je celo popovnatno ter je upati, da bode lepo cvelo in obrodilo; le ljubi Bog nas naj varuje elementarnih nesreč! Moravski.

Od Sv. Vida pri Ponikvi. (Bela žena.) Nevsmiljena smrt je od nas zahtevala veliko terjatev. Pokosila je namreč najodličnejšega moža iz naše sredine, župnika č. g. Josipa Ulaga. Dolga bolezen napadla je gorečega častilca Dev. Marije na nje praznik 25. marcija tako hudo, da je prihodnji dan ob 9. uri zjutraj izdihnil blago dušo. Z rajnim gospodom zgubili smo nevtrudljivega dušnega pastirja in velikega prijatelja učee se mladine. Bili so vrli domoljub in značajni narodnjak ter so v ta namen tudi mnogo žrtvovali. Razven teh lastnostij dičila jih je posebno še globoka učenost. Pogreb, katerega so vodili preč. g. J. Tombah, dekan Rogiški, vršil se je v ponedeljek, dne 28. sušca. Prepričani smo, da so bili naš rajni g. župnik tudi v drugih krajih tako priljubljeni, kakor pri nas; kajti pri pogrebu videli smo razven mnogobrojne častite duhovščine tudi c. kr. uradnike iz Šmarija. Krasni vencí kinčali so krsto rajnega. Eden najlepših bil je oni občine